

خوانش و پردازش

متن زیر را بخوان و به پرسش‌ها پاسخ بده.

بزرگی گفته است: «اگر تیر در شکم مردم رود، آن را می‌توان معالجه کرد، اما آزاری که از گفتار کسی در دل نشیند، هرگز فراموش نشود.»
گویند: هیزم‌شکنی در جنگل با شیری آشنا شد. روزی شیر مشغول خوردن غذا بود که هیزم‌شکن به شیر گفت: «دوست عزیز! همه چیز خوب است جز یک چیز و آن غذا خوردن توست که بسیار زشت غذا می‌خوری!» شیر اندوهگین شد و به هیزم‌شکن گفت: «با تیر محکم بر سر من بزن.» هیزم‌شکن گفت: «چرا؟» گفت: «اگر زنی، تو را خواهم کشت.»
او ناچار تیر را بر سر شیر زد. خون جاری شد و شیر زوزه کشان در میان درختان ناپدید شد. پس از ماه‌ها که از این ماجرا گذشت، شیر روزی پیش هیزم‌شکن آمد و او به سرش نگاه کرد و گفت: «دوست عزیز! خدا را شکر که زخم سرت خوب شده است.»
شیر گفت: «آری همان‌طور که می‌بینی، از زخم تیر اثری نیست اما اثر زخم زیانت هنوز در قلب من هست.» از آن به بعد این مثل معروف شد که ...

الف: هیزم‌شکن چه ایرادی بر شیر گرفت؟

غذا خوردن زشت شیر.

ب: چرا شیر گفت با تیرت محکم بر سر من بزن؟

از زخم تیر اثری نیست اما اثر زخم زیانت هیزم‌شکن در قلب شیر باقی مانده.

پ: به نظر تو زخم زبان بدتر است یا زخم شمشیر؟ چرا؟

زخم زبان، چون اثر شمشیر به جوار زبان از بین می‌رود ولی زخم زبان اثر باقی ماندنی دارد.

ت: این داستان تو را به یاد کدام ضرب‌المثل می‌اندازد؟

زخم زبان بدتر از زخم شمشیر است.

«لطف حق»

آموختنی‌ها

- ۱ شناخت قدرت خدا و محافظت از بندگانش
- ۲ آشنایی با شاعر بزرگ ایران «پروین اعتصامی»
- ۳ تقویت گسترش واژگان با فرآیند واژه‌سازی «تکرار»
- ۴ آشنایی با کلمات ترتیب زمانی در متن مانند «بعد سپس»
- ۵ آشنایی با مفهوم تشبیه
- ۶ آشنایی با مفهوم ترکیب اضافی

جعبه کلمات

کلمات مترادف

در فکند: انداخت	نیل: بر روی بزرگ در زمین مصر
رہی: رها شوی	رب: پروردگار
شیوه: به روشی.....	جلیل: با شکوه
شنیدستم: شنیده‌ام	حسرت: افسوس.....
کهنسال: پیر، سالخورده	خرد: کوچک
حق داور: خداوند پروردگار	لطف: نجیب.....
صیاد: شکارچی	باطل: اشتباه
تازان: با سرعت، پرشتاب	وحی: آنچه از سوی خدا به بنظران نازل شد
نگون اقبال: بد بخت، تیره بخت	رہرو: کسی که راه دیگر می‌رازد
بگست: جدا شد، از هم پاشید	عدل: انصاف
جان در بردن: نجات یافتن	طغیان: بالا آمدن آب
صلاح: شایسته، مصلحت	حکم: امر فرمان.....
اجل: پایان نندگی انسان مرگ	گاهوارش: گهواره اش
تاخت: جایی که پادشاه می‌نشیند	بنده پروری: لطف و مهربانی با بندگان
پران: در حال پریدن، در حال پرواز	ناخدا: راننده هی کشتی

املا دان

تکمیل جدول و توجه به حروف در کلمات یکی از راه‌های تقویت املاست.

الف: دانش آموز عزیزم شعر زیبای لطف حق و امید را یکبار بخوان و جدول زیر را کامل کن.

ح	ا	ک	م	۱	
ع	د	ل		۲	
ج	ل	ی	ل	۳	
ب	خ	ت		۴	
س	ی	ل	ا	ب	۵
س	ر	ش	ا	ر	۶
ه	ر	ن	ف	س	۷
ب	ی	م		۸	
م	و	س	ی	۹	
ک	غ	ی	ا	ن	۱۰

۱) هم خانواده کلمه حکم، بجایم... است.

۲) هم خانواده کلمه عدالت چیست؟

۳) هم قافیه نیل در بیت اول شعر لطف حق چیست؟

۴) مترادف کلمه سرنوشت است. کجیب...

۵) دایه اش سبیل و موجش مادر است.

۶) بر اثر بارندگی زیاد، رودخانه سرسبز از آب شده بود.

۷) بهرین یعنی هر لحظه

۸) ز بیم... جان، کبوتر کرد پرواز به هر سو ساخت، تازان از پی‌اش باز

۹) شعر زیبای لطف حق درباره‌ی حضرت میرزا (ع) است.

۱۰) به بالا آمدن آب دریا می‌گویند؟ طغیان

ب: درس را بخوان و کلمه‌هایی که حروف زیر را دارند، پیدا کن و بنویس.

تمرین

۱) هر یک از کلمه‌های مفرد را کلمه‌ها را به جمع خود وصل کن.

